

ÖZET/ABSTRACT

Bu tez çalışmasında günümüz kentlerinin giderek yoğun yapılaşması içerisinde doğal bir alan olarak kalan ve korunması gereken yeşil yola olarak da değerlendirilen, nehir ve kollarının peyzaj tasarımlarındaki yeri ve insanlara katkısı irdelenmiştir. Nehir ve kollarının oluşturduğu su koridorları, insanlara birçok yönden katkı sunmaktadır. Bu çalışma kapsamında su koridorlarının rekreasyonel, estetik, terapik değerleri ele alınarak insanların gereksinimleri doğrultusunda kullanım olanakları değerlendirilip, kullanıcıların günlük, haftalık ihtiyaçlarına cevap verebilen ve ruhsal iyileşmelerine katkı sağlayan mekanların oluşturulması amaçlanmıştır. Bu çalışmada Türkiye'de yer alan 3 farklı kullanıma sahip su koridorlarının swot analiz yardımıyla görsel analiz değerlendirilmesi, anket yardımı ile de kullanım olanakları ortaya konulmuştur. Anket su koridorlarının fotoğrafları kullanılarak yapılmış ve ankete 120 kent kullanıcısı katılmıştır. Sorgulamalarda, kullanıcılara su ve yakın çevresinin rekreatif, estetik ve terapik yönlerini irdelleyen sorular yöneltilmiş olup verilen puanların analiz yüzde değerleri ortaya konulmuştur. Su koridorlarındaki kullanımların cinsiyet ayrımına göre değerlendirilmesi t-testi kullanılarak, tercih farklılığının olup olmadığı ise varyans analizi kullanılarak belirlenmiştir. Sonuç olarak, istatistiksel analizler doğrultusunda bu alanların kullanımında cinsiyet ayrımı gözlemlenmemiş, suyun insan yaşamı üzerinde önemli bir rolünün olduğu ortaya çıkmıştır. Kullanıcı değerlendirmelerine göre Porsuk Çayı, rekreasyonel, estetik ve terapik yönden Bartın Çayı ve Karaçomak Deresine göre daha başarılı olduğu ortaya çıkmıştır. Bu çalışma kapsamında her üç alan içinde sonuçlara göre tasarım önerileri getirilmiştir. Bu tasarım önerilerinde, kent ortamında bulunan bu su koridorlarının doğal ekosistem dengesini bozmadan yeşil yol kapsamında insan ihtiyaçlarına karşılık verecek şekilde düzenlemesi gerekliliği ön plana çıkmaktadır. Anahtar Kelimeler: Akarsu, Su koridoru, Su kullanımı

In this thesis, place of river and its tributaries that remain as a natural area, must be protected and are called to as the green way in the landscape design and contribution to people are discussed within increasingly intensive structuring of cities in today's. Water corridors are created by the river and its tributaries contribute to people in many ways. In this context, recreational, aesthetic, therapeutic values of water corridors are discussed and the possibilities of usage are determined in line with the people's needs. Taking into account to all these cases, the creation of places that can respond to daily and weekly needs of people and can contributed to the spiritual healing of people are purposed. In this study, visual analysis evaluating of water corridors that are located in Turkey and have three different usages is performed using the swot analysis and in addition to it, usage possibilities of water corridors are presented using survey. Survey is conducted using photographs of water corridors and 120 city users participated to survey. In interrogations, questions that are examined to recreational, aesthetic and therapeutic aspects of water and its immediate surroundings are directed to users and analysis percentage values of scores given are demonstrated. Evaluation of the usage in the water corridors is determined according to the gender discrimination using t-test and whether there is preference difference is identified using variance analysis. As a result, in accordance with the statistical analysis it is shown that water has an important role in human life regardless of gender discrimination in usage of these areas. According to user reviews it is observed that Porsuk stream is more successful from recreational, aesthetic and therapeutic aspects than Bartın River and Karaçomak stream. In this study, design proposals are developed using the results obtained from all three areas. In these design proposals it is found that water corridors in the urban environment should be arranged without disturbing the natural balance of ecosystems in order to respond to human needs within the scope green way. Keywords: Stream, Water corridor, Water usage